

Tehtäviä yläkoululle

LEONARDO DA VINCIN NÄYTTELYYN KUOPION TAIDEMUSEOLLA

1. USKONNOLLINEN TAIDE

Kristinusko on muokannut eurooppalaista taidetta paljon, esimerkiksi kirkot olivat merkittäviä taiteen tilaajia. Uskonnolliset taideteokset ovat olleet välineitä hiljentyä ja keskittyä rukoukseen. Lisäksi maalaukset ovat toimineet kansan sivistyksen välineenä, sillä niiden avulla Raamatun tekstit välittyivät myös köyhälle kansanosalle, jotka eivät osanneet lukea tai jotka eivät ymmärtäneet latinankielistä saarnaa. Lukeminen ei ollut ainoa väylä tutustua Raamatun kertomuksiin, vaan lukutaidottomat seurasivat opetusta raamatun kertomuksia käsittelevistä taideteoksista.

A) Etsi seuraavat uskonnolliset teokset ja sijoita ne oikeaan kohtaan aikajanalla

Marian ilmestys, vuosi:

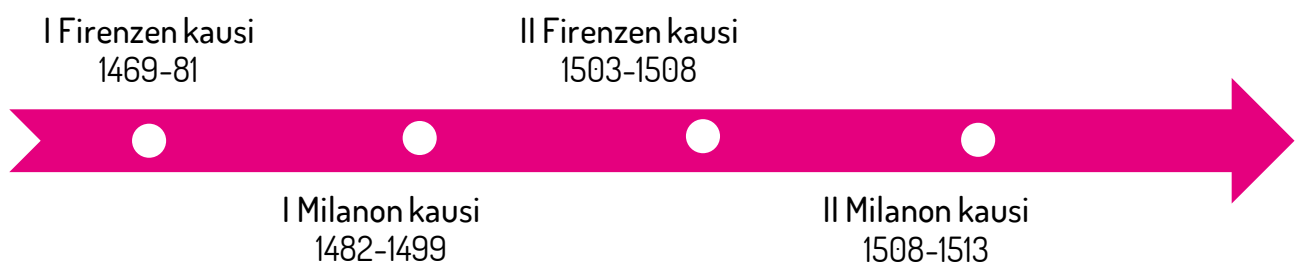
Luolamadonna, vuosi:

Mona Lisa, vuosi:

Kuninkaiden kumarrus, vuosi:

Luolamadonna, vuosi:

Viimeinen ehtoollinen, vuosi:

2.ATTRIBUUTIT

Uskonnolliset teokset kertovat usein Raamatun tapahtumista. Jotta tapahtumat olisivat kaikille tunnistettavia, tarvittiin tunnuskuvia eli attribuutteja. Nämä ovat eräänlaisia symboleita, jotka selittävät, mitä kuvassa on ja mitä teoksessa tapahtuu. Esimerkiksi Marian tunnistat sinisestä vaatteesta ja enkeleillä on siivet.

MUITA ATTRIBUUTTEJA

Kaksi sormea alaspäin= kristuksen ihmisyyys ja jumaluus

Karitsa= Kristus, Jumalan karitsa

Kolme sormea ylöspäin= Pyhä kolminaisuus

Kirja= oppineisuus, viisaus

Kristus sylissä= äitiys, Neitsyt Maria

Kruunu= neitsyys, kuninkuus, iankaikkinen elämä

Lilja= puhtaus, neitseellinen syntymä, Neitsyt Maria

Maria ja Kristus sylissä= isoäitiys, Pyhä Anna

Neilikka= Marian tunnus. Neilikoita kasvoi

Marian kyyneleestä, kun Jeesus ristiinnaulittiin

Palmunlehvä= marttyyrius, marttyyrit

Siivet= enkelit

Sädekehä= pyhyys, kaikki pyhimykset

Risti= on tärkein kristillisyyden

tunnus. Ilmaistaa kuulumista ristiinnaulitun opetuslapsiin

Ristisauva= Johannes Kastaja

Sininen vaate= Marialla

A) Valitse yksi taideteos ja luettele siinä käytetyt attribuutit. Pohdi mitä kuvassa tapahtuu.

3. LEONARDO TAITEILIJANA

A) Katsele Leonardon maalauksia taidemuseolla. Kerro taideteosten kolme yleisintä aihetta.

Leonardo Milanossa

Italia koostui itsenäisistä kaupunkivaltioista, jotka kävivät sotia keskenään sekä ympäröivien maiden kanssa. Milanossa oli vallassa herttua Ludovico Sforza, joka joutui myös sotimaan valtansa pitimiksi. Leonardo meni töihin Sforzan hoviin muun muassa sotainsinööriksi. Hän kertoo työnhakukirjeessään myös näin: *"Osaan tehdä veistoksia marmorista, pronssista tai savesta, ja maalauksen alalla pystyn tekemään minkä tahansa työn yhtä hyvin kuin kuka tahansa muukin. Lisäksi voitaisiin valmistaa pronssihevonen, joka tuottaa kuolematonta kunniaa ja ikuista mainetta herra isänne autuaalle muistolle ja Sforzan kuuluisalle suvulle."*

B) Etsi Leonardon suunnitelma ratsastajapatsaasta ja kuvaile sitä muutamalla sanalla.

C) Pohdi, miksi Leonardo kertoi taiteellisesta osaamisestaan työnhakukirjeessään sotaa käyvälle Ludovico Sforzalle.

D) Mikä tekee hyvän sotamonumentin? Kuvaile muutamalla lauseella tai piirtäen, millaisen monumentin olisit itse Sforza-suvulle suunnitellut.
